

МАРТ

3

1990

ISSN—0207—4710

ЖӨЈӨРЧИН

ЯШЫЛ ИШЫ!

Ағачлара баһарын
Илыг нәфәси дәжәк,
Будагларда жарпаглар,
Ланды јашыл ишыгтәк.
Тез ол, тез ол, әзизим,
Бизи сәсләјир баһар.
Ачылыб мешәләрин
Гојнуна кедән јоллар.

Сен рәли газан

Бу газаны гојмајын
Јанан омағын үстә,
Бу газаны асыблар
Уча будағын үстә,
Бу газанын ичиндә
Беш-алты јумурта вар.
Өртүлмәсә гапағы
Бишмәз бу јумурталар
Бу газанын гапағы
Ана гушүн өзүдү.
Јумуртаны «биширән»
Үрәјинин көзүдү.
Һәфтәләр, күнләр өтдү,
Быј, бирдән галхды гапаг.
Бу газанын ичиндән
Бојланан гушлара бах!

Әмимкилә кедәндә

Мән папағымы
Башыма өртдүм,
Сөзә бахмадым,
Һамыны өтдүм.
Анам ғышгырды:
— Бизи дә көзлә!
Гачдым габагда.
Бахмадым сөзә.

Бирдән күкрәди,
Һај-һарај салыб,
Мәним
башымдан

Папағы алыб,
Анама сары
Гајтарды күләк!
— Адам бөјүјү
Көзләсин кәрәк!

Сача тәләсди јун чубуғу хәйид

Нәнә хәмир јоғуруб,
Вуруб она ачитма,
Јазыг нәвә нејләсин,
Һеј дејинир, ачыб да!
Нәнә дејир:
— Тәләсмә,
Һәлә кәлмәјиб хәмир.
Тештин үстүнү ачыб
Нәвә бахыр арабир.
Үзүнә севинч гонур.
Ғышгырыр гача-гача:
— Ој, хәмир тешдән
дашыр,
Јәгин тәләсир сача.

КАКТУС

Кактус санки кирпичи
Јумулүб јумаг кими.
Әл узатсан, охлары
Санчылар санчаг кими,
Она мөһрибан олсан
Мүтләг ачачаг чичәк —
Кирпи кими јавашча
Бурнуну көстәрәчәк.

Дәмир јумаглар

Јолбасан јола чыхыб,
Күчәмиз тәзәләнир.
Тәкәрләри елә бил
Јумагды, чөзәләнир.
Алдатмырам мән сизи,
Кәлин бахын, ушаглар.
Фырландыгча, ачылыб
Күчә олур јумаглар.

— Әми, әми, јон чубуғу,
Дүзәлт бизә јун чубуғу.
Ғырхдырмышыг шишәкләри,
Ғалынладаг дөшәкләри.
Јуну јујуб јерә сәрәк,
Сонра ону чырпаг кәрәк.
Биз дөјдүкчә чубуг илә,
Јун јумшалыб олсун пилә.
Нәнәм салсын јорған-дөшәк,
Ичи јумшаг, үстү гәшәнк.
— Ајсел, кәл сәни дә чырпаг,
Һәм гәшәнк ол, һәм дә јумшаг.
— Әми, мән јахшы ушағам,
Өзүм дә ки, јупјумшағам...

Рәссам Ариф ӘЗИЗОВ

Оғлумла Телефон сөһбәти

Зәнк едиб Москвадан
Сумгајытла данышдым.
Бу сәс нечә доғмады,
Бу сәс нечә танышды.

О сәси ешидәндә
Ғәлбимдә јаныр ишыг.
— Ата, нечәсән, ата!
Сәнинчүн дарыхмышыг.

— Нијә мәктүб јазмырсан!
— Көндәрмәк дејил асан.
Сәнә мәктүб јазмышам,
Кәләндә охујарсан.

Һәр шеји Биздән сорушур

Илк дәфә дәрсә кетсәм дә
Бачарырам охумағы.
Бу «А», бу «Б», бу да «В» ди,
Бурда чәтин нә вар ахы!!
— Бу нә һәрфиди! —
Оғландан,
Кәһ да ки, ғыздан сорушур.
Бизим мүәллим нијә
билмир,
Һәр шеји биздән сорушур.

РӘГС ЕДӘН ДОВШАНЛАР

Гримм ГАРДАШЛАРЫ
Рәссам Мәтанәт МУСАЈЕВА

Бири варды, бири јохду, бир крал варды. Ов етмәји һәдсиз дәрәчә севирди вә өз мешәләриндә чохлу довшан сахлајырды. Һәм дә кралын әрә кетмәли кезәл бир гызы варды. Крал чапарларыны һәр јерә кәндәриб демишди ки, ким мәним довшанларыма ојнатмаг өјрәтсә, гызыны она әрә верәчәкдир.

Кралын мешәләриндә үч оғлу олан бир одунчу јашајырды. Оғулар кралын сөзләрини ешидиб чанландылар. Бөјүк оғул анасына деди:

— Шалварымы јама, мәнә пирог бишир, мән довшанлара рәгс етмәји өјрәдәчәјәм.

Ана шалварыны јамады, пирог биширди. Бөјүк оғул јола дүшдү. Јолда бапбалача адамчыға раст олду. О деди:

— Бәрк ачмышам, бир аз пирог вер, јејим...

Бөјүк оғул адамчығазы саја салмады. Ону сөјүб кетди. Адамчығаз һирсләниб ағача чыхды вә фит верди. Дәрһал һарданса крал чыхды вә одунчунун оғлундан сорушду ки, она нә лазымдыр? Оғул фикрини дејәндә крал һирсләниб ону зиндана салдырды. Евдә бөјүк оғлу кезләјиб, кезләјиб, ахырда јорулдулар. Ортанчыл оғул анасына деди:

— Шалварымы јама, пирог бишир, мән довшанлара рәгс етмәји өјрәдәчәјәм.

Бөјүк оғулун башына кәлән ејни илә ортанчыл оғулун да башына кәлди. Нәһајәт, балача оғул јола дүшдү. О да адамчыға раст кәлди. Она јазығы кәлиб, пирогун јарысыны верди. Адамчығаз јенә ағача чыхыб фит чалды. Мешәнин бүтүн довшанлары бир јерә јығылды. Бир рәгс етмәјә башладылар ки, адам кезүнү чәкә билмирди. Адамчығаз икинчи дәфә фит чалды. Бу заман шаһ кәлди, кәрду ки, довшанлары кезәл рәгс едирләр. Бәрк һирсләнди. Ахы гызыны одунчу оғлуна әрә вермәк истәмирди. Адамчығазы каретасына әлләшдирди, оғланы исә зиндана салмағы тапшырды. Адамчығаз бу әдаләтсизлијә дөзә билмәјиб каретада кралы мөһкәм дејдү: «Вәдини јеринә јетир! Јохса дүнјада сәнә һәјат јохдур». Крал мөһкәм горхду, ондан аман истәди. Елә ки, сараја кәлдиләр, тој мәчлиси гурулду. Мәнчләр хошбәхт јашамаға башладылар.

С изә тәгдим етдијимиз бу нағыл архивдән кәтүрүлүб. Јаков вә Вилһелм Гримм гардашларынын адлары аз адама танышдыр. Һаһы онлары Гримм гардашлары кими таныјыр, нағылларыны севә-севә дүнјанын һәр јериндә охујурлар.

